สภาพคล่อง

สภาพคล่องหมายถึงความสามารถของธุรกิจที่จะแปรสภาพสินทรัพย์ที่มีอยู่ให้เป็นเงินสดในระยะเวลาอันสั้น หรือหมายถึงความสามารถที่จะระดมทุนที่มีอยู่มาจ่ายชำระหนี้สินที่มีอยู่ในระยะเวลาอันสั้น และสภาพคล่องของธุรกิจขึ้นอยู่กับนโยบายในการลงทุนของกิจการ ลองพิจารณาการลงทุน 4 กรณีดังต่อไปนี้

กรณี	การใช้ไปของเงินทุน	แหล่งที่มาของเงินทุน
1.	ลงทุนในสินทรัพย์ระยะสั้น	เงินทุนระยะสั้น
2.	ลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว	เงินทุนระยะยาว
3.	ลงทุนในสินทรัพย์ระยะสั้น	เงินทุนระยะยาว
4.	ลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว	เงินทุนระยะสั้น

โดยที่ สินทรัพย์ระยะสั้นหมายถึงสินทรัพย์ที่ลงทุนไปแล้วให้ผลตอบแทนกลับคืนมาในระยะสั้น ส่วนสินทรัพย์ระยะยาวหมายถึงสินทรัพย์ที่ลงทุนไปแล้วกว่าจะได้ผลตอบแทนกลับคืนมาต้องใช้ระยะเวลานาน

การลงทุนในกรณีที่ 1 และ 2 ถือเป็นการลงทุนที่ยึดถือหลักการจับคู่เงินทุนที่มีเกณฑ์ว่า ชนิดของการลงทุนจะต้องสอดคล้องกับแหล่งที่มาของเงินทุน กล่าวคือการลงทุนระยะสั้นต้องมาจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น และการลงทุนระยะยาวต้องมาจากแหล่งเงินทุนระยะยาว ส่วนการลงทุนในกรณีที่ 3 แม้จะฝืนหลักการจับคู่เงินทุนแต่ในทางปฏิบัติมักจะไม่มีปัญหาในด้านสภาพคล่อง ส่วนการลงทุนในกรณีที่ 4 นั้นฝืนกฎการจับคู่เงินทุนอย่างร้ายแรง ผลที่จะมีตามมาคือ ธุรกิจนี้จะเกิดปัญหาขาดสภาพคล่องขึ้นในที่สุด

สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจกันก็คือ กำไรและสภาพคล่องในระยะสั้นและระยะปานกลาง อาจไม่เคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกันที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะ ธุรกิจที่มีกำไรสูงอาจใช้เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวรจนหมด ในขณะที่ธุรกิจซึ่งขาดทุนอาจเก็บสะสมเงินสดเพื่อไว้ใช้ในกิจการ ดังนั้นธุรกิจที่มีกำไรสูงอาจไม่จำเป็นต้องมีสภาพคล่องสูงเสมอไป ส่วนในระยะยาวธุรกิจที่มีกำไรสูงก็จะเป็นธุรกิจที่มีสภาพคล่องสูง และธุรกิจที่มีกำไรต่ำก็จะเป็นธุรกิจที่มีสภาพคล่องต่ำ

การวัดสภาพคล่องอาจทำได้ 2 วิธีดังนี้

1.ใช้ stock concept:ตามวิธีนี้จะพิจารณาดูว่าในขณะใดขณะหนึ่ง จำนวนสินทรัพย์ที่เป็นเงินสด ตลอดจนสินทรัพย์ที่สามารถแปรเปลี่ยนเป็นเงินสดมีอยู่มากน้อยเท่าใด ถ้ากิจการใดมีเงินสดตลอดจนสินทรัพย์ที่สามารถแปรเปลี่ยนเป็นเงินสดมากกิจการนั้นจะเป็นธุรกิจที่มีสภาพคล่องสูง

2.ใช้ flow concept:ตามวิธีนี้นอกเหนือจากพิจารณาสินทรัพย์ที่เป็นเงินสดและสินทรัพย์ที่สามารถแปรเปลี่ยนเป็นเงินสดแล้ว ยังพิจารณาถึงรายได้ที่จะสามารถหาได้เพิ่มเติมในช่วงเวลาหนึ่งๆ ตลอดจนศักยภาพของธุรกิจที่จะกู้ยืมเงินเพื่อมาเสริมสภาพคล่องอีกด้วย อย่างไรก็ตามศักยภาพในการกู้ยืมเงินของธุรกิจยากที่จะมีการกำหนดเป็นตัวเลขได้ ดังนั้นในทางปฏิบัติการวัดสภาพคล่องไม่สามารถกระทำได้โดยใช้ flow concept แต่จะมีการใช้ stock concept ในการวัดสภาพคล่องแทน

Contribution this issue:ดร.ดนัย ปัตตพงศ์*

* ผู้แต่ง/เจ้าของ Statistics Talks(70+ issues) เอกสารวิชาการด้านการวิจัยและสถิติประยุกต์ที่นำเสนอเครื่องมือทางสถิติเพื่อการวิจัยในระดับปริญญาโท เอก ตลอดจนตัวอย่างของการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

* ผู้พัฒนา FINALYSIS... a dedicated software สำหรับให้บริการนักธุรกิจที่ต้องการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินของโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์(บ้านจัดสรร/จัดสรรที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม/อาคารชุด/อาคารสำนักงานให้เช่า) โรงแรม โรงพยาบาลเอกชน ห้างสรรพสินค้า โรงงานน้ำตาล โรงงานกระดาษ โรงไฟฟ้าชีวมวล ฯลฯได้เห็นตัวเลขก่อนโครงการเกิดหลีกเลี่ยงความผิดพลาดเป็นร้อยเป็นพันล้านหากเกิดการลงทุนจริง (กำหนด DEBUT 1 เมษายน 2569)

* ผู้แต่งหนังสือ" การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินและการจัดวงเงินเครดิตของโครงการลงทุน " ประกอบด้วยตัวอย่างของธุรกิจจริงที่ไม่เปิดเผยชื่อนับ 100 บริษัท ครอบคลุมอุตสาหกรรม 24 อุตสาหกรรม

* Co-developer ซอฟแวร์ en◉gex◉cel® สำหรับใช้ทดสอบ/เรียนรู้ศัพท์ (ประกอบด้วยแบบฝึกหัดและเฉลยกว่า 90 บทครอบคลุมศัพท์ระดับ SAT/IELTS/TOEFL กว่า 12,000 คำ) และไวยากรณ์อังกฤษ (ประกอบด้วยแบบฝึกหัดและเฉลยกว่า 160 บทหรือกว่า 10,000 ข้อครอบคลุมเนื้อหาระดับอุดมศึกษาและTOEFL) มาพร้อมกับไฟล์เสียง/ไฟล์ข้อมูล/ฯลฯ อีกมาก (กำหนด DEBUT 1 เมษายน 2569)

email: dpattaphongse@gmail.com